

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Φύλλο Εργασίας Καλής Πρακτικής

Ακρόαση για να γίνεται δυνατή η μάθηση.

Κορμός της ενότητας Κ.

Επικοινωνία : Isabelle Nauroy. Groupe Scolaire Jean Calvet.

1. Περιεχόμενο

Αρχή σχολικής χρονιάς σε ένα CLIS με 12 μαθητές, ένα ειδικό παιδαγωγό και ένα AVSCo. Προσανατολίζονται σε αυτή την τάξη μαθητές με διαταραχές γνωστικής λειτουργίας με ή χωρίς σχετικές διαταραχές (διάχυτες διαταραχές προσωπικότητας, αυτιστικές διαταραχές, διαταραχές συμπεριφοράς...).

Ένα κλίμα τάξης πολύ διαταραγμένο, με ασυμβατότητα της διάθεσης μεταξύ μερικών μαθητών όπου η λεκτική και ενίοτε σωματική βία κάνει τη μάθηση πολύ περίπλοκη. Μια απλή ματιά ο ένας στον άλλο είναι αρκετή για να διαταράξει ολόκληρη την τάξη και μπορεί να οδηγήσει σε περισσότερο ή λιγότερο σοβαρές επιθέσεις άγχους για κάποιους και να αποτρέψει την είσοδο στην προτεινόμενη μαθησιακή δραστηριότητα.

2. Στόχοι.

Αυτό το φύλλο στοχεύει να δείξει μέσω μιας πρακτικής περίπτωσης που λέγεται επίσης κλινική, πώς ο δάσκαλος επιλέγει να υιοθετήσει μια θέση ενσυναίσθησης στη σχέση με το παιδί με ΕΕΑ, καταφέρνει να εγκαταστήσει τις συνθήκες μιας κατάστασης ευνοϊκής για τη μάθηση, σε αυτή την περίπτωση εκείνη της ανάγνωσης.

3. "Διεξαγωγή της «Καλής πρακτικής».

☞ *Ιστορικό ακρόασης του παιδιού:*

Θα μιλήσουμε εδώ για τον Grégoire, που δε δέχεται κανένα από τους σχολικούς κανόνες όσον αφορά τη μάθηση, αλλά και αυτούς σχετικά με τη συνύπαρξη στο σχολείο. Δεν είναι δυνατή η ατομική ένταξη σε μια συνηθισμένη τάξη. Ο Grégoire δεν ανέχεται αυτό που του πιεσγορίζει το μειονέκτημα κάποιου στην τάξη κάτι που του προκαλεί μια ανεξέλεγκτη λεκτική ή / και σωματική βία. Μπορεί να κάνει ρατσιστικά σχόλια και να δώσει γροθιές στην αυλή σε οποιονδήποτε μαθητή βρεθεί μπροστά του. Είναι ένα παιδί του οποίου η οικογένεια δεν έχει θεσπίσει κανόνες στη βρεφική ηλικία και δεν συμπεριφέρεται κατάλληλα σε μια ομάδα. Είναι αδύνατο να διαχειριστεί τα «ξεσπάσματά» του και δεν μπορεί να εξηγήσει τις αντιδράσεις του μόλις περάσει η κρίση. Είμαστε μπροστά σε ένα δυνατό παιδί δεν ανέχεται καμία απογοήτευση, αλλά που δείχνει να έχει μια αρκετά συνηθισμένη νοημοσύνη... Δεν έχει πρόσβαση στην εκμάθηση της ανάγνωσης λόγω της ανικανότητάς του να ακολουθεί κανόνες και αρνείται για περισσότερο από τρεις μήνες οποιαδήποτε προσέγγιση (χειρισμοί, εκπαιδευτικά παιχνίδια, εργαλείο ηλεκτρονικών υπολογιστών...).

☞ *Το σημείο ανατροπής:*

Μια εβδομάδα πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων, κατά τη διάρκεια των τελετουργιών το πρωί, ο Grégoire δήλωσε δυνατά, απευθυνόμενος στην εκπαιδευτικό "Θέλω να μάθω να διαβάζω". Ακόμη και αν αυτή η φράση είναι εντελώς εκτός εργασίας, ζητώ από την AVS να φροντίσει το υπόλοιπο της τάξης, ώστε να μπορώ να ενδιαφερθώ για το αίτημα του Grégoire. Μια τέτοια επιλογή από την πλευρά μου στον αυθορμητισμό της στιγμής φέρνει στο προσκήνιο το ζήτημα της επιθυμίας του παιδιού που έσκασε πράγματι ασυγκράτητα, αλλά δεν μπορούσα να αφήσω να περάσει. Επειδή αυτή η επιθυμία του άλλου είναι ταυτόχρονα το σημείο εκκίνησης από το οποίο κάποιος πρέπει να εργαστεί όντας εκπαιδευτικός ή συνοδός.

Κάθομα δίπλα του επειδή δεν αντέχει το πρόσωπο με πρόσωπο και αρχίζω να του προτείνω να επαναλαμβάνει απλές λέξεις. Αυτή η τοποθέτηση των σωμάτων περιλαμβάνει σαφώς μια θέση ενσυναίσθησης στη σχέση γιατί είμαι εκεί, σε μια κλινική θέση σχέσεων, δίπλα σε εκείνον που ζητά βοήθεια. Η τοποθέτηση του ατόμου κατά πρόσωπο θα αποτελούσε μια κατάσταση μπλοκαρίσματος, ο δάσκαλος που ξέρει απέναντι στο μαθητή που δεν ξέρει. Αυτή τη θέση εξουσίας που αρνείται ο Grégoire.

Αποδεικνύεται ότι καταφέρνει να διαβάσει τις νέες λέξεις σχεδόν μόνος του. Τις επόμενες ημέρες εξακολουθεί να ζητά και συμφωνεί να συμμετάσχει σε δραστηριότητες ανάγνωσης με μια μικρή ομάδα προαναγνωστών και η πρόοδος είναι εντυπωσιακή μέχρι τις διακοπές των Χριστουγέννων. Στην επιστροφή από τις διακοπές ο Grégoire φτάνει στην αυλή του σχολείου με ένα βιβλίο στα χέρια του και κάθεται για να το διαβάσει. Περιπατάω προς αυτόν για να δω τι διαβάζει και προς έκπληξή μου είναι βυθισμένος στον πρώτο τόμο του Χάρι Πότερ. Του ζητώ να μου διαβάσει ένα απόσπασμα, και το κάνει με πραγματική ευχαρίστηση και υπερηφάνεια. Δεν είναι μόνο η ανάγνωση του σχετικά καλή, αλλά πάνω απ' όλα η κατανόηση της ανάγνωσής του είναι σε καλό επίπεδο. Ο Grégoire αφέθηκε να μάθει να διαβάζει κάτι που του επέτρεπε να σπάσει τα εμπόδια της ανικανότητάς του να σεβαστεί οποιοδήποτε κανόνα.

4. Αξιολόγηση της δραστηριότητας

Η πρόοδος του Grégoire στην ανάγνωση μας επιτρέπει να αξιολογήσουμε θετικά αυτή τη δραστηριότητα, η οποία είναι από τη φύση της αυθόρμητη παιδαγωγική εμπειρία. Τρεις βασικές έννοιες μπορούμε να συγκρατήσουμε από αυτό που παίχτηκε εδώ:

- Η **επιθυμία του παιδιού** που έγινε αυθόρμητα ακουστή: θεμελιώδης επιθυμία αλλαγής (να μάθει να διαβάζει) που ζητάει.
- Η **αναγνώριση** του παιδιού στην **ιδιαιτερότητά** του: όταν το παιδί ζητά να διαβάσει τη στιγμή X, είναι μια πύλη που ανοίγει. Το παιδί παρουσιάζει αυτή τη μοναδικότητα στη λειτουργία του και η αναβολή της απάντησης στο αίτημά του μπορεί να αναβάλει τη μάθηση αρκετούς μήνες ή ακόμη και ένα χρόνο.
- Η **θέση των σωμάτων**: δίπλα και όχι μετωπικά, αυτό αντιπροσωπεύει την θέση ενσυναίσθησης της ύπαρξης.

5. Ορια.

Πρέπει να καταστεί σαφές ότι ένα μέρος της συναισθηματικής δυνατότητας επέτρεψε την είσοδο σε αυτή τη μάθηση και ιδιαίτερα τη διαθεσιμότητά μου την ακριβή στιγμή που ο Grégoire θέλει να το κάνει. Αυτή η διαθεσιμότητα ήταν πρωταρχική και δυνατή στην οργάνωση ενός CLIS, αλλά αποδεικνύεται πολύ περίπλοκη σε μια συνηθισμένη τάξη (μόνο ένας ενήλικας μέσα στην τάξη). Εντούτοις, η αστάθεια συνέχισε και η βίαιη συμπεριφορά του επιβράδυνε τη σχολική του εκπαίδευση..

6. Προοπτικές.

Ως αποτέλεσμα αυτού, οι μεμονωμένες συμπεριλήψεις δημιουργήθηκαν με τη βοήθεια του AVS και γρήγορα μόνο του.